

Dr. Beer Miklós megyés püspök

„A derű nálam adottság és döntés”

Sokan azonosítják az embert a pozíciójával, és ha valaki egyházi tisztséget kap, gyakran bekerül egy skatulyába. Ám azzal, hogy valaki püspöki süveget tehet a fejére, még nem szűnik meg ember lenni. A világon sok püspök él és dolgozik, a Magyar Püspöki Konferenciában is akad néhány, és mind másképp szolgálja az Urat, másképp vezeti a nyáját. A váci egyházmegye élén dr. Beer Miklós áll, akit ötven éve szenteltek pappá, és tizenhárom éve nevezett ki a pápa püspökké.

Gróf Migazzi Kristóf bécsi érsek, bíboros, váci püspök 1768-75 között építette azt a palotát Vácott – a Duna partja és a Főszékesegyház közé –, ahol ma Magyarország legtöbb jelzővel illetett püspöke él és szolgál. Beer Miklós népszerű. Népszerű, mert az egyik legközvetlenebb, legderűsebb püspök, aki az emberek közt él, de emellett szókimondó, reformokat sürgető, olykor provokatív, akit mindenféle jelzővel illettek már. A védett kert ölelésében – ahol birkák, szamár, galambok, tyúkok is élnek –, ott áll a látogatható, pompásan berendezett püspöki rezidencia, beszélgetésünk színhelye:

- Püspök atyát könnyű elérni, nem titkos a mobil száma, de nehéz üres órákat találni a naptárában. Ünnepe előtti hajtás van?

- Nem, ez az általános, egész évben sokat jövök-megyek. Óriási az egyházmegye, az ország egytizede. Hozzánk tartozik Nógrád megye, Pest, Jász-Nagykun-Szolnok és Heves egy része.

Háromszázhetvennél több templommal, kétszáz-ötven plébániahivatallal, harminckét iskolával, öregotthonokkal, nevelőszülővel, és mindezek ügyeivel, rendezvényekkel együtt, és olykor adódnak protokolláris események is, ahol megjelenek. Nagy az apparátus, sokfelé hívnak, ilyen idő tájt még több helyre, és én nehezen mondok nemet, ezért néha futok az árnyékom után.

- De azért a hajnal a csendes órái közé tartozik. Ma is volt úszni?

- Nem. Este későn értem haza Balassagyarmatról, ahonnan a hívek alig akartak elengedni, ezért nem mentem, pedig a sport az életem része. Koránkelő vagyok, ha tehetem, minden reggel hatkor az uszodában kezdem a napot.

- Előtte pedig összeszedi a szemetet az utcán.

- Ma kivételesen nem szedtem... Tudja, ezért sokan kinevetnek, mások abnormálisnak tartják, hogy reggel, amikor az uszoda felé tartok, összeszedem egy zacskóba a szétszórt, véletlenül elhullajtott dolgokat. Pedig higgye el, nincs ebben semmi különös.

- De ezen kívül is történnek dolgok Beer Miklós körül, amelyekről akadnak, akik azt tartják, ez nem illik egy püspökhöz, vagy úgy vélik, nem az ő dolga.

- Mire gondol? Hogy a gyerekek nagy örömeire évek óta beöltözöm Mikulásnak? Hogy elmegyek a hajléktalanok, a cigányok közé? Hogy a vonaton bárkivel szóba elegyedem és válaszolok a kérdésekre? Szerintem ez minden papnak szent kötelessége lenne.

- Természetesen sokan így gondolják, de egy püspöknek megannyi hivatalos teendője akad. Nem sajnálja a kis plébániákat, falvakat, ahol szolgált?

- Ezt a feladatot a Pápától kaptam, és arra törekszem, hogy szívvel-lélekkel, jó lelkiismerettel végezzem a munkámat. De olykor szívesen mondanám azt, amit Nagy Szent Gergely pápa leírt: szívem szerint visszamennék szerzetesnek, remeteségbe, hogy nyugodtan elmélkedhessek, imádkozhassak. Néha én is így érzem. Sok a hivatali teendő, nagy a felelősség, komoly anyagi ügyekben kell döntenem, építkezésekről, tatarozásokról. Összegezve, jó volna még többet lenni az emberek között, és úgy pástorkodni.

- Püspök atyát mosolygó, derűs embernek tartják, ám nem mindig ilyen kép él az emberekben a papokról. Fontos a vidámság?

- Igen! Derűt kell vinni oda, ahol gond tanyázik, és manapság bőven akad ilyen terület. A derű, a vidámság nálam adottság és döntés. Sok minden fejben dől el, az is, miként állunk dolgokhoz, emberekhez, problémákhoz. Egy morcos, komor emberrel találkozni sose jó, az lefagyaszt. Ezért én törekszem arra, hogy derűt, jó élményt hagyjak magam után.

- Elvárhatja ezt a papjaitól is?

- Biztatom őket, ne görcsöljenek, tudják elengedni a maguk által gyártott elvárásokat. Ha beszélgetünk, mindig Pál apostolra hivatkozva kérem: váljatok azzá, akivel dolgoztok van, szánjatok időt bőven az emberekre. Azt mondom nekik, osztozzatok gyászban, örömben, beszélgessetek. Sokat figyelmesen, időt adva a másíknak, úgy, hogy érezze, akkor ő a legfontosabb. Ha valaki belép a plébániára, mert esküvőt szeretne, ne azt kérdezzétek, hozta-e a keresztlevelet; hol jár templomba, és ne azt mondjátok, hány jegyesoktatáson kell részt venni, hanem beszélgessetek, ismerjétek meg a fiatalokat, hosszan, időt adva nekik, aztán a többi megy magától. De ugyanez vonatkozik a gyászával paphoz fordulóra is, meg kell hallgatni, kérdezni, oldani a fájalmát, a feszültségét, nem azt hajtogatni, ne tartson föl, mert nekem már itt vagy ott kellene lennem. A pap ne hivatalnok legyen, hanem ember, odaforduló, figyelmes, megoldást kereső.

- Nem szokványos gondolkodás ez, és a könyvből tudom, a zárándokutakról sem átlagosan vélekedik, gettóegyházról, adminisztratív keresztényekről ír.

- Valóban, mondtam már ilyeneket. A zárándoklat fontos, jó találkozni, együtt lenni, együtt imádkozni, hinni. De a hívek buzgósága, egyháziassága nem merülhet ki abban, hogy elzárándokolnak Fatimába, Lourdes-ba, Medjugorjéba. Aki úgy tér haza, hogy olyan szép volt, jövőre is elmegyünk, aki azt gondolja, ott közelebb van az Úristenhez, Szűz Máriához, mint itthon, annak egyszer is kár volt elmennie. Mert ez nem megtérés, nem meggyőződés az Úristen mérhetetlen szeretetéről. A megszokott vallási gyakorlatok nem azonosak a hit szerinti étellel. Az, ha valaki képes megváltoztatni a viselkedését a családban, egy szomszédal, munkahelyen, ha képes odahajolni az elesettekhez, vállalni hónapokon, éveken át egy ember, egy család segítségét, többet ér minden zárándoklatnál, Istennek tetszőbb. Az adminisztratív kereszténység az, amikor valaki azért kereszteltet, mert így szokás, azért esküszik templomban, mert a templom szép, és szereti az orgonaszót, vagy azért temettet pappal, mert sosem lehet tudni... Sajnos ki lehet mondani, hogy akik templomba járnak, sokan azok közül sem értik, mennyivel jobban kellene gazdálkodni: javakkal, idővel, figyelemmel.

- Előfordul, hogy a médiában Ferenc pápát kritizálják. Olyankor mit érez, mire gondol?

- Bánt, és mérhetetlenül szomorú vagyok. Ferenc pápa kijelentéseivel, javaslataival egyetértek, lépnünk kell, kimenni az emberek közé, működő missziókat teremtve, tehát hasonló a gondolkodásom az övéhez. Például amit a válások után magukra maradtokról, az újrarázasodók szentséghez való járulásáról mondott, az sokkal inkább kiütötte a biztosítékot, mert ők másképp gondolják. Ferenc pápa szerint a szentáldozás nem a hibátlan emberek kiváltsága, hanem az úton lévők erőforrása. Ezért át kellene gondolni, ki lehet-e egy életre zárni egy önhibáján kívül elvált embert. Jézus azt mondta a házasságtörő asszonynak: nem ítélek el, menj, és többé ne vétkezz. Megbocsátás nélkül nem beszélhetünk kereszténységről. Úgy gondolom, minden házassági ügyet egyediként kellene elbírálni, nem lehet mindenkire ráhúzni egy sablont. Visszagondolva az ötven évemre, tudom, egy válásnak ezer oka lehet, és a vétlen is bűnhődik. Rengeteg efféle tragédiát láttam. Az egyház nem taszíthat el magától senkit, aki éveken át szenved, bűnbánatot tart. Mert az igazi bűnbánat nem a gyóntatószékben, hanem a lélekben valósul meg. Jézustól ezt kellene eltanulni, ő nem sablonokkal, szokásgyakorlatokkal, törvényekkel dolgozott, neki mindegy volt, ki az, aki

segítséget kér. De higgye el, senkit nem akarok provokálni.

- Azért olykor provokál. Nem titkolja, hogy az egyházon belül megújulásra lenne szükség, hogy nem tartja jó ötletnek a paptoborzást.

- Markáns véleményem van. Tudomásul kell venni, változik a világ, benne mi is, és ezt valahogyan, természetesen jézusi alapokon, az egyháznak is követnie kellene. Másrészt, ha belegondol, Jézus is provokált és sarkítva beszélt. Szombaton gyógyított, a farizeusok meg őrjöngtek, hogy megszegi a törvényt. Paphiány van, lecsökkent az aktív papság létszáma, nincs jelentkező. De a paptoborzás, hogy valaki majdcsak fönnakad a horgon, nem jó megoldás.

- A diakónusok nem jelentenek megoldást a paphiányban?

- Nem. A nős diakónusok szerepeltetése kudarcot vallott. Próbáljuk pótmegoldásként helyzetbe hozni őket, de néhány kivételtől eltekintve nem fogadják el az emberek. A bibliai hagyomány alapján sajátos karitatív szolgálatokra kapnak megbízatást. Fölkutatni a magányosokat, nyomorult helyzetben lévő családokat, ott lenni, ahol segítséget szenved valaki, de nem ezt csinálják, papszerepet vesznek át, és ez nem normális. Kérem, keressék maguk is a helyüket, de utasításra ez nem működik. A börtönökben, Vácott, Szolnokon diakónus végzi a börtönmissziót, eredményesen. A cigánymisszióval nem vagyok elégedett. A cigányokat nem utaztatni kell és beteregni a templomba, hanem először odamenni hozzájuk. Segíteni a foglalkoztatásukat, a tanítatásukat, javítani a szociális körülményeket, és ha ez a három működik, akkor már van mire építeni.

- Tavaly karácsony előtt "Szeressetek ott, ahol gyűlölnék", most pedig néhány hete, az "Örömet hozzak, hol gond tanyázik" címmel jelent meg könyve. Milyen a fogadtatás?

- Széles a rezonanciaskála. Sokan azt mondták, nem tudták letenni, olvasmányos, egyetértének minden sorával. De akadt olyan is, aki a Ferenc pápával kapcsolatos részekre azt mondta, ennek az Antikrisztus, eretnek pápának én is a szekértolója vagyok. Ezek tipikusan olyan vádak, ahol a könyv betűjét szembeállítják a könyv szellemével. Réti József, aki lejegyezte, csodálkozott: „Nem értem, hogy ezeket a gondolatokat, szavakat hogy nem lehet érteni?” Tehát edződöm. Akik nem reagáltak, vagy nem olvasták, vagy nem akarnak megbántani, és ezért hallgatnak. Néha bántó csend vesz körül, pedig jólesne valamiféle reakció. A kritika is jobb, mint ha nem szólnak semmit.

- Rokonokra, családtagokra jut idő az adventi időben?

- Természetesen. Anyai ágon van hét unokatestvérem, a családjaikkal évente legalább kétszer, nyáron a születésnapomon és Miklós-nap környékén találkozunk. Ha tehetem, kilátogatok Zebegénybe, a nagymama házába, ahol felnőttem, és ahol nyaralni szoktak. És tudja, egy ekkora családban mindig van egy-egy esküvő, keresztelő, amelyekre nagy szeretettel elmegyek, várom ezeket a találkozásokat. És szeretem az adventet, a várakozást.

- Az Irgalmasság évének vége. Elérte a célját? Változtunk?

- Nem tudom lemérni, de az sokat jelentett, hogy ez a levegőben volt. Ha az emberekben annyi maradt meg, hogy gyakrabban meg kell állni, rácsodálkozni a megajándékozottságunkra, átgondolni, mit kaptunk a szüleinktől, az iskolától, a templomtól, a barátoktól, már nem volt hiábavaló. És hiszem, lesznek, akik, mint Szent Ferenc, megtanultak szent meggondolatlansággal, önzetlenül adni, elköteleződni, kézen fogni, fölkarolni egy rászoruló, és nem csak kampányokban adni.

- Mi Beer Miklós váci megyés püspök karácsonyi üzenete a családoknak, a pároknak?

- Figyeljenek egymásra, és a legdrágább ajándékot adják a szeretteiknek, az időt! Üljenek le, hallgassák meg egymást, beszélgessenek, vegyék észre, mi mindent kaptak már az Úristentől. A párok pedig figyeljenek egymásra, mert ha lecsökken az egymás iránti figyelemből és szeretetből fakadó áldozatvállalás, megfagy a szerelem.